

Sygn. akt III C 157/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 25 marca 2019 rok

Sąd Okręgowy w Warszawie III Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariusz Solka
Protokolant	Sekretarz sądowy Tamara Oktaba

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2019 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. D.**;

przeciwko pozwanemu **Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Aresztu Śledczego (...)**;

o zadośćuczynienie

orzeka:

1. powództwo oddała;
2. zasądza od powoda M. D. na rzecz Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej reprezentującej w niniejszym postępowaniu Skarb Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego (...), kwotę 240,00 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem kosztów procesu – wynagrodzenia pełnomocnika;
3. nieuiszczone koszty sądowe przejmuje na rachunek Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Warszawie.---

/-/ SSO Mariusz Solka

Sygn. akt III C 157/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 31 sierpnia 2017 roku /koperta, k. 6/ złożonym w Sądzie Okręgowym w Białymstoku M. D. wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego (...) w W. kwoty 80.000,00 zł (osiemdziesiąt tysięcy złotych, 00/100) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 września 2016 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 28 września 2016 roku został przetransportowany z Zakładu Karnego nr (...) w Ł. do Aresztu Śledczego (...) w W.. Po przyjeździe do miejsca docelowego, powód został uderzony przez funkcjonariusza Służby Więziennej. Powód poinformował wychowawcę o zaistniałym zdarzeniu. Wychowawca oraz Dyrektor Aresztu Śledczego nie zawiadomili organów ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa przez

funkcjonariusza Służby Więziennej oraz nie zabezpieczyli nagrania z monitoringu. Powód samodzielnie zawiadomił Prokuraturę Rejonową (...) w W., jednakże Prokuratura podjęła działania w czasie, gdy nagranie z monitoringu z dnia 28 września 2016 roku zostało skasowane.

Dodatkowo, powód wskazał, że do dnia 04 października 2016 roku w kuchni Aresztu Śledczego (...) w W. pracował D. K., u którego zdiagnozowano gruźlicę. Posiłki były natomiast wydawane przez R. K., który jest nosicielem wirusa HIV oraz HCV. Powód przebywał w jednej celi z R. K.. Powyższe wskazuje, że narażono zdrowie powoda.

Powód w dniu 04 października 2016 roku oraz w dniu 17 października 2016 roku wysłał pisma do Prokuratury Rejonowej (...) i (...) stanowiące zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa. Listy skierowane do Prokuratury Rejonowej (...) nie zostały doręczone /pozew, k. 2 – 3/.

W odpowiedzi na pozew z dnia 13 grudnia 2017 roku /prezentata, k. 23/ pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez Dyrektora Aresztu Śledczego (...) w W. zgłosił zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu i wniósł o przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona pozwana zakwestionowała powództwo co do zasady oraz co do wysokości. Powód nie udowodnił, że skutek bezprawnego działania bądź zaniechania działania przez pozwanego, naruszono dobra osobiste powoda.

Pozwany zaprzeczył, że w dniu 28 września 2016 roku doszło do naruszenia nietykalności cielesnej powoda przez funkcjonariusza Służby Więziennej. Dowódca zmiany jednoznacznie zaprzeczył, że w tym dniu względem powoda stosowane były środki przymusu bezpośredniego. Pozwany zaprzeczył, że powód zgłosił zaistnienie takiego zdarzenia. Powód nie zwrócił się też o pomoc medyczną do odpowiedniej służby Aresztu. Twierdzenia powoda w tym zakresie należy uznać za nieudowodnione.

Odnosząc się do zarzutu utrudniania przez pozwanego zawiadomienia organów ścigania o wydarzeniu z dnia 28 września 2016 roku, poprzez brak doręczenia korespondencji pozwanego Prokuraturze, wskazano, że odnotowano następujące przesyłki powoda:

- w dniu 04 października 2016 roku skierowaną do Prokuratury Rejonowej (...) oraz Sądu Okręgowego w Warszawie XI Wydziału Penitencjarnego i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych;
- w dniu 17 października 2016 roku skierowaną do Prokuratury Rejonowej (...), Sądu Okręgowego w Warszawie, Wojewódzkiej (...) w B. oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.

Pozwany wyjaśnił, że korespondencja urzędowa osadzonych jest rejestrowana w systemie E – Sekretarz a następnie przekazywana właściwemu przedstawicielowi urzędu pocztowego celem przesłania przesyłki do adresata. Kancelaria jawna Aresztu jest pośrednikiem pomiędzy nadawcą przesyłki a operatorem pocztowym, odpowiedzialnym za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłek. Pozwany ocenił, że zarzut utrudniania wysłania korespondencji powoda jest bezpodstawny.

Ustosunkowując się do zarzutu narażenia zdrowia powoda wskazano, że D. K. przygotowujący posiłki dla osadzonych i R. K. wydający posiłki osadzonym zostali zatrudnieni do tychże prac po spełnieniu wszelkich formalności wynikających z przepisów prawnych. Osadzeni posiadali orzeczenia lekarskie potwierdzające zdolność do wykonywania tego rodzaju prac. Przebywanie z ww. osobami oraz kontakt tychże osób z żywnością podczas procesu produkcji i dystrybucji posiłków nie stwarzał zagrożenia zdrowia dla pozostałych osadzonych. Wskazano także, że przepisy prawne

nie zobowiązują do izolacji osadzonych będących nosicielami wirusa HCV lub HIV w osobnych celach. Przebywanie w celi z nosicielem ww. wirusów z zachowaniem profilaktyki nie stwarza ryzyka zagrożenia. Pozwany zwrócił uwagę, że powód nie wykazał, że został zarażony gruźlicą lub wirusem HIV lub HCV.

Powód zakwestionował także wysokość roszczenia dochodzonego przez powoda wskazując, że kwota 80.000,00 (osiemdziesiąt tysięcy) złotych tytułem zadośćuczynienia nie pozostaje w żadnym związku z sugerowaną krzywdą /odpowieź na pozew, k. 23 – 30/.

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2017 roku Sąd Okręgowy w Białymstoku uznał się niewłaściwym i sprawę z powództwa M. D. przeciwko Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Aresztu Śledczego (...) w W. o zadośćuczynienie, przekazał do merytorycznego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W. jako właściwemu miejscowo /postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 21 grudnia 2017 roku, sygn. akt (...), k. 47 – 48/.

W toku postępowania przed Sądem Okręgowym w Warszawie strony podtrzymały dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód M. D. odbywa karę pozbawienia wolności za przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu. Koniec kary pozbawienia wolności przypada na dzień 16 lutego 2034 roku.

/dowód: zeznanie powoda, protokół rozprawy z dnia 06 sierpnia 2018 roku, k. 154 - 155, nagranie 00:15:00 do 00:15:51, płyta CD, k. 156/

Powód został przetransportowany w dniu 28 września 2016 roku z Zakładu Karnego nr (...) w Ł. celem udziału w czynnościach procesowych przed Sądem Okręgowym w Warszawie do sprawy o sygnaturze(...).

/dowód: sprawozdanie, k. 83, notatka służbowa z dnia 05.10.2016 roku, k. 85, przeglądarka historii rozmieszczeń, k. 93 - 94/

W dniu 29 września 2016 roku powód złożył pismo, w którym poinformował, że w dniu 28 września 2016 roku podczas przyjęcia jeden z trzech funkcjonariuszy powiedział do powoda, który wysiadał z samochodu „Kurwa, uważaj jak wysiadasz”. Podczas kontroli powód miał być wyzywany od „kurew, chujów, cweli, pedałów”. Drugi funkcjonariusz odprowadzający powoda do oddziału mieszkalnego (...) podczas spisywania sprzętu miał uderzyć powoda w twarz. Funkcjonariusz przeszukujący powoda miał złapać drugiego funkcjonariusza mówiąc „Zostaw tą kurwę”. Powód zwrócił się z prośbą o interwencję zgodnie z k.p.k.

/dowód: skarga powoda z dnia 29.09.2016 roku, k. 98/

W uzupełnieniu skargi powód wskazał, że trzech funkcjonariuszy biorących udział w wydarzeniu z dnia 28 września 2016 roku nie posiadało identyfikatorów numerycznych w widocznym miejscu.

/dowód: protokół uzupełnienia skargi, k. 84/

W dniu 29 września 2016 roku sporządzono notatkę służbową po zmianie oddziału mieszkalnego przez powoda, w której stwierdzono, że powód zapytany o samopoczucie mówi, że czuje się dobrze, neguje występowanie myśli rezygnacyjnych, samobójczych. Podczas rozmowy powód był spokojny, w wyrównanym nastroju, bez oznak obniżonego samopoczucia. Powód nie zgłosił wówczas ustnie faktu pobicia przez funkcjonariusza Służby Więziennej. Gdyby doszło do takiego zgłoszenia, sporządzona zostałaby notatka urzędowa a osadzony zostałby zgłoszony do lekarza i psychologa.

/dowód: notatka służbowa z dnia 29.09.2016 roku młodszego wychowawcy Aresztu Śledczego (...) k. 80, notatka urzędowa z dnia 05.12.2017 r., k. 35, zeznania świadka I. G., protokół rozprawy z dnia 08 października 2018 roku, k. 173 – 176, nagranie od 00:08:49 do 00:10:40, płyta CD, k. 177/

Areszt Śledczy ustalił tożsamości funkcjonariuszy biorących udział w rzekomym wydarzeniu opisanym w skardze. Byli to: starszy sierżant sztabowy K. K., sierżant S. W., starszy kapral D. M.. Oceniono, że całokształt ich pracy dowodzi, że wykonują obowiązki w sposób rzetelny. Są odpowiedzialni i zdyscyplinowani. W trudnych sytuacjach wykazują dużą inicjatywę i łatwość w podejmowaniu trudnych decyzji. W stosunku do osób osadzonych są regulaminowi i przestrzegają zasad praworządności i humanitaryzmu.

/dowód: notatka urzędowa z dnia 08.10.2016 roku, k. 86/

Starszy Chorąży J. P. pełniący w dniu 28 września 2016 roku funkcję dowódcy zmiany zaprzeczył, by wobec kogośkolwiek osadzonego stosowane były środki przymusu bezpośredniego.

/dowód: notatka urzędowa z 30.11.2017 roku, k. 34/

Funkcjonariusze Służby Więziennej, na których zachowanie powód złożył skargę, zaprzeczyli wersji wydarzeń z dnia 28 września 2016 roku przedstawionych przez powoda.

/dowód: notatka służbowa z dnia 22.11.2016 roku, k. 81, sprawozdanie, k. 83/

Starszy sierżant sztabowy K. K. potwierdził, że w dniu 28 września 2016 roku w godzinach 06:30 – 18:30 pełnił służbę na posterunku (...). Zaprzeczył, by sytuacja opisana przez powoda miała miejsce. Oświadczył, że zawsze nosi identyfikator numeryczny w widocznym miejscu.

/dowód: notatka służbowa z 08.10.2016 roku, k. 87/

Sierżant S. W. potwierdził, że w dniu 28 września 2016 roku w godzinach 06:30 – 18:30 pełnił służbę jako oddziałowy w oddziale mieszkalnym (...). Zaprzeczył, by sytuacja opisana przez powoda miała miejsce. Wskazał, że nie był świadkiem bójki oraz nie mówił cyt. „Zostaw tą kurwę”. Oświadczył także, że zawsze nosi identyfikator numeryczny w widocznym miejscu.

/dowód: notatka służbowa z 08.10.2016 roku, k. 88/

Starszy kapral D. M. potwierdził, że w dniu 28 września 2016 roku w godzinach 06:30 – 18:30 pełnił służbę na stanowisku (...). Zaprzeczył, by sytuacja opisana przez powoda miała miejsce. Wskazał, że podczas odprowadzenia powoda do budynku mieszkalnego (...) nie uderzył powoda w twarz i nie zwracał się do niego w sposób wulgarny. Oświadczył także, że zawsze nosi identyfikator numeryczny w widocznym miejscu.

/dowód: notatka służbowa z 08.10.2016 roku, k. 89/

W dniu 22 listopada 2016 roku została rozpoznana przez Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w W. skarga powoda z dnia 29 września 2016 roku. Skargę uznano za bezzasadną. Nie potwierdzono, aby opisane przez powoda zdarzenie miało miejsce. Funkcjonariusze stanowczo zaprzeczyli, że traktowali powoda niewłaściwie, tj. że używali wulgarnych słów oraz, że powód został uderzony. Nie potwierdzono, że powód poinformował koordynatora oddziału penitencjarnego o rzekomym zdarzeniu oraz nie zapisał się w powyższym zakresie do kierownictwa jednostki penitencjarnej.

/dowód: odpowiedź na skargę powoda, k. 79, notatka służbowa z dnia 09.11.2016 roku, k. 90, notatka służbowa z dnia 09.10.2016 r., k. 91/

Powód 04 października 2016 roku oraz 17 października 2016 roku przekazał oddziałowemu przy śniadaniu korespondencję skierowaną do Prokuratury Rejonowej dla (...). Powód uzyskał pokwitowanie przekazania tej korespondencji przez oddziałowego. Korespondencja nie została dostarczona przez doręczyciela (Poczta Polska SA) do adresata.

/dowód: zeznanie powoda, protokół rozprawy z dnia 06 sierpnia 2018 roku, k. 154 - 155, nagranie 00:03:35 do 00:04:38, płyta CD, k. 156, potwierdzenie odbioru korespondencji urzędowej, k. 5, pismo z Prokuratury, k. 4/

Z danych dostępnych w dzienniku podawczym korespondencji urzędowej E - Sekretarz wynika, że powód w dniu 04 października 2017 roku przekazał do wysłania korespondencję do Prokuratury Rejonowej (...) oraz Sądu Okręgowego w Warszawie XI Wydziału Penitencjarnego i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych. W dniu 17 października 2016 roku powód przekazał do wysłania korespondencję skierowaną do Prokuratury Rejonowej (...), Sądu Okręgowego w Warszawie, Wojewódzkiej (...) w B. oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.

/dowód: wydruk z systemu E – Sekretarz, k. 37 – 39/

Osadzony D. K. został dopuszczony do pracy w kuchni. Osadzony miał wykonane badania sanitarno – epidemiologiczne i badania wstępne u lekarza medycyny pracy. W okresie pracy osadzonemu D. K. wykonano badania. W preparacie bezpośrednim pobranym do badania nie ujawniono prądków gruźliczych.

Prątki wyrosły w posiewie, dlatego osadzony został wycofany z kuchni i był izolowany. Wszystkie osoby, które miały kontakt z tym osadzonym zostały poddane badaniom profilaktycznym. U żadnej z osób nie ujawniono zakażenia gruźlicą.

Osadzony R. K. został dopuszczony do pracy jako pomoc kuchenna, pomoc magazyniera i przy wydawaniu posiłków. Nawet jeśli osadzony był zarażony wirusem HIV i HCV to nie jest to przeciwwskazanie do wykonywania pracy przy żywności. Wielu osadzonych nie ma świadomości zarażenia wirusem HIV czy HCV, dlatego osadzeni są ostrzegani, by każdego współosadzonego traktować tak, jakby był zarażony (ostrożność przy kontakcie z krwią innych osób, używania przedmiotów osobistych)

/dowód: zeznania świadka B. S., protokół rozprawy z dnia 08 października 2018 roku, k. 173 – 176, nagranie od 00:14:27 do 00:26:45, płyta CD, k. 177, orzeczenie lekarskie nr (...) D. K., k. 40 – 41, rejestr zatrudnienia, k. 42 – 43, orzeczenie lekarskie nr (...) R. K., k. 44, rejestr zatrudnienia, k. 45, notatka urzędowa z dnia 04.12.2017 r., k. 46/

U powoda nie stwierdzono gruźlicy ani zarażenia wirusem HIV i HCV.

/dowód: zeznanie powoda, protokół rozprawy z dnia 06 sierpnia 2018 roku, k. 154 - 155, nagranie 00:05:20 do 00:05:27, płyta CD, k. 156/

Powód oświadczył, że jego roszczenie nie obejmuje naruszenia nietykalności cielesnej. Powód wskazał, że żąda zadośćuczynienia za niezgodne z prawem działanie polegające na tym, że w dniu 29 września 2016 roku wychowawca potraktował pismo powoda jako skargę i nadał bieg jak dla zażalenia, zamiast zawiadomić prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa. Powód potwierdził, że zawiadomił Prokuraturę, jednak odmówiono wszczęcia śledztwa. W ocenie powoda należało zabezpieczyć nagranie z monitoringu, albowiem jest ono przechowywane jedynie przez okres siedmiu dni.

/dowód: zeznanie powoda, protokół rozprawy z dnia 06 sierpnia 2018 roku, k. 154 - 155, nagranie 00:07:48 do 00:11:40, płyta CD, k. 156/

Powód zwrócił się z wnioskiem do Państwowej Inspekcji Sanitarnej

o przeprowadzenie kontroli cel mieszkalnych nr (...) w Areszcie Śledczym (...) w W.. Treść wniosku powoda oraz protokołu kontroli wskazuje, że powód nie wskazał na uchybienia w zakresie narażenia zdrowia poprzez przebywanie w celi

z osadzonym zarażonym wirusem HIV i HCV oraz przygotowywanie posiłków przez osadzonego chorego na gruźlicę i dystrybuowaniem posiłków przez nosiciela wirusów HIV

i HCV. Kontroli podlegał stan techniczno – porządkowy cel mieszkalnych, w których przebywał powód (m.in. wentylacja, zagrzybienie, powierzchnia celi).

/dowód: dokumentacja dotycząca kontroli sanitarnej, k. 181 – 208/

Powód ocenił, że kwota zadośćuczynienia jest wysoka, ale adekwatna do zaniedbań służby więziennej. Przed pozbawieniem wolności w 2007 roku powód pracował w B. przy pracach wykończeniowych w branży budowlanej i otrzymywał wynagrodzenie w wysokości (...) euro tygodniowo.

/dowód: zeznanie powoda, protokół rozprawy z dnia 06 sierpnia 2018 roku, k. 154 - 155, nagranie 00:11:55 do 00:13:15, płyta CD, k. 156/

Stan faktyczny w powyższym kształcie Sąd ustalił w oparciu o dołączone do akt sprawy dokumenty, wymienione w powyższych rozważaniach, których wiarygodność nie wzbudziła wątpliwości Sądu a także ich prawdziwości nie kwestionowały strony postępowania.

Zakres postępowania dowodowego, jak również zakres czynionych w toku postępowania ustaleń faktycznych wyznacza zgłoszone do rozstrzygnięcia roszczenie,

jak również przyjęta podstawa prawna, wyznaczająca jego istotne przesłanki. Analiza stanu faktycznego w kontekście twierdzeń powoda wskazuje, że powód domagał się zadośćuczynienia za niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej przez pozwaną Skarb Państwa. Podstawę prawną powództwa stanowi art. 417 k.c.

Stosownie do treści art. 6 k.c. oraz art. 232 k.p.c. na powodzie spoczywał ciężar wykazania, że wskutek niezgodnego z prawem działania lub zaniechania działania pozwany wyrządził powodowi szkodę. Na pozwanym spoczywał z kolei obowiązek wykazania, że jego działanie lub zaniechanie działania nie było niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Należy wskazać, że Sąd nie jest obowiązany do ustalenia z urzędu prawdziwego stanu faktycznego, może poprzestać wyłącznie na rozstrzygnięciu, czy przedstawione przez stronę dowody są dostateczne dla przyjęcia za prawdziwe jej twierdzeń

co do faktów. Zgodnie z treścią art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu mogą być przy tym tylko fakty mające istotne znaczenie dla sprawy. Jednocześnie, zgodnie z art. 229 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości. Milczenie strony co do konkretnych okoliczności faktycznych może być przy tym uznane za ich przyznanie, o ile na taki wniosek wskazuje wynik całej rozprawy (art. 230 k.p.c.).

Sąd przeprowadził dowód z zeznań świadków I. G. oraz B. S., którym to zeznaniom dał wiarę w całości. Wiarygodność świadków nie została zakwestionowana przez stronę powodową. Strona pozwana cofnęła wniosek

o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka A. D. /pismo k. 161, k. 165 - 166/

Sąd oddalił wniosek o zobowiązanie pozwanego do złożenia dokumentacji lekarskiej i dokumentacji zatrudnienia R. K. oraz D. K. (postanowienie z dnia 08.10.2018 k. 175). W zakresie osadzonego R. K. bez znaczenia byłoby dokonanie stwierdzenia, że był zarażony. Wyjaśniono bowiem, że nie ma obowiązku izolacji ani przeciwwskazań do kontaktu zarażonego z żywnością. Osadzony D. K. po przeprowadzeniu badań i ujawnieniu prątków w posiewie został odsunięty od pracy w kuchni a wszystkie osoby które miały z nim styczność przebadane. U nikogo nie stwierdzono wystąpienia prątków gruźlicy. Także powód przyznał, że nie stwierdzono u niego gruźlicy

ani zarażania wirusem HIV i HCV. Przeprowadzenie dowodu z dokumentacji medycznej tychże osadzonych uznać należało za niecelowe.

W ocenie Sądu wystarczającym dowodem było przedłożenie przez pozwanego orzeczeń lekarskich tychże osadzonych, na mocy których dopuszczono ich do pracy przy kontakcie z żywnością, które to dokumenty jako dokumenty wystawione na podstawie stosownych przepisów prawa stanowią dokumenty urzędowe korzystające z domniemania z art.244 kpc – czyli stanowią dowód tego co w nich zostało urzędowo zaświadczone. W sytuacji której pozwany przedstawił aktualne orzeczenia lekarskie badania przeprowadzonego do celów sanitarno-epidemiologicznych i orzeczenia wstępne w zakresie dopuszczenia do pracy osadzonych D. K. i R. K., to na pozwanym zgodnie z art.252 kpc ciążył obowiązek wykazania, iż oświadczenia zawarte w przedłożonych zaświadczeniach nie są zgodne z prawdą i okoliczności te udowodnić, czego nie uczynił.

Sąd oddalił wniosek powoda o zwrócenie się do Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej o udzielenie informacji, czy osoba, która jest nosicielem wirusa HIV i HCV może pracować przy żywności wydawanej współosadzonym. Okoliczność ta została wyjaśniona w toku postępowania a nadto wprost wynika z dołączonych orzeczeń lekarskich – dokumentów urzędowych w zakresie sanitarno-epidemiologicznych i orzeczeń wstępnych w zakresie dopuszczenia do pracy osadzonych D. K. i R. K.. Skoro z dokumentów urzędowych, które nie zostały zakwestionowane w procesowy sposób, wynikała możliwość zatrudnienia w/w osadzonych do pracy w kuchni czy wydawaniu posiłków, nie można czynić pozwanemu zarzutu w zakresie niedopełnienia przepisów prawa związanych z ochroną życia i zdrowia osadzonych.

Oceniając zeznania powoda należało mieć na uwadze, że był on zainteresowany korzystnym dla siebie rozstrzygnięciem. Zeznania powoda Sąd skonfrontował z treścią skargi powoda oraz notatki urzędowej sporządzonej w dniu 29 września 2016 roku, tj. jeden dzień po rzekomym zajściu. Z zeznań powoda wynika, że oczekiwał on konkretnych działań

po stronie jednostki penitencjarnej polegających na zawiadomieniu prokuratury. Obiektywnie, treść pisma potraktowanego jako skarga nie wskazuje na to, by powód domagał

się zawiadomienia prokuratury o wydarzeniach z dnia 28 czerwca 2016 roku opisanych

w piśmie. Sformułowanie zawarte w piśmie powoda: „Takie zachowanie podwładnych wskazuje, że Pan/i sobie nie radzi z podwładnymi” sugeruje raczej konieczność podjęcia działań o charakterze wewnętrznym mających na celu ustalenie, czy doszło do naruszenia obowiązków przez funkcjonariuszy i wyciągnięcie ewentualnych konsekwencji. Należało mieć jednak na uwadze, że powód poprosił o interwencję zgodnie z k.p.k. Powód zeznał nieprawdziwie, że w skardze powołał się na monitoring, czemu przeczy treść skargi. Powód nie wystąpił o zabezpieczenie dowodu z monitoringu. Także w notatce z dnia 29 września 2016 roku nie wskazano, by powód wspominał o rzekomym zdarzeniu z 28 września 2016 roku, nie zgłaszał jakiegokolwiek dolegliwości fizycznych czy obniżonego nastroju. W ocenie Sądu twierdzenia powoda zawarte w pismach procesowych oraz podniesione w toku przesłuchania w zakresie wydarzeń z dnia 28 września 2016 roku są niewiarygodne.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo jako bezzasadne podlegało oddaleniu w całości. Powód domagał się w niniejszym postępowaniu zadośćuczynienia za niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej przez pozwanego Skarb Państwa. Podstawę prawną powództwa stanowi art. 417 k.c. Powód wskazał, że żąda zadośćuczynienia za to, że w dniu 29 września 2016 roku wychowawca w Areszcie Śledczym (...) w W. potraktował pismo powoda jako skargę i nadał bieg odpowiedni dla postępowania ze skargi, zamiast zawiadomić prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa. W ocenie powoda należało zabezpieczyć nagranie z monitoringu. Powód wskazał także, że nie doręczono jego korespondencji skierowanej do Prokuratury Rejonowej dla (...) w W. a przekazanej oddziałowemu w jednostce penitencjarnej, co sugeruje, że jednostka utrudniała zawiadomienie Prokuratury o rzekomym zajściu z dnia 28 września 2016 roku. Powód wywodził także, że dopuszczenie do pracy przy przygotowywaniu posiłków osoby chorej na gruźlicę a zarażonego wirusem HIV i HCV do dystrybuowania posiłków zagrażało życiu i zdrowiu powoda. Dodatkowo, powód przebywał w jednej celi z osadzonym zarażonym wirusem HIV i HCV.

Zgodnie z art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Przepis ten konkretyzuje na gruncie prawa cywilnego wyrażoną w art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadę obowiązku wynagrodzenia za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej. Odpowiedzialność Skarbu Państwa na podstawie art. 417 k.c. oparta jest na zasadzie niezgodności z prawem, co oznacza, że poszkodowany nie musi wykazywać, że działanie lub zaniechanie, które stanowiło przyczynę szkody, było zawinione.

Realizacja funkcji wykonywania władzy publicznej wyraża się w możliwości władczego kształtowania sytuacji jednostki, w warunkach braku formalnej równości stron. Może mieć ona postać wydania decyzji (orzeczenia), ale także faktycznej ingerencji w sferę praw jednostki (zob. E. Gniewek, Kodeks cywilny. Komentarz., komentarz do art. 417 kodeksu cywilnego, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 02 kwietnia 2014 roku). Podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej, stosownie do art. 417 k.c. stanowi szkoda, która może mieć zarówno postać majątkową, a w wypadkach określonych w ustawie, także niemajątkową.

Roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem trzech lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. W razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem trzech lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia

(art. 442¹ § 1 i 3 k.c.). Przez roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym należy rozumieć wszelkie roszczenia mające charakter majątkowy. Roszczenia niemajątkowe powstające w wyniku czynów niedozwolonych przedawnieniu nie podlegają.

W pierwszej kolejności Sąd ocenił, że roszczenie powoda nie uległo przedawnieniu. Zdarzenie stanowiące podstawę faktyczną niniejszego powództwa miało mieć miejsce w dniu 28 września 2016 roku. Termin przedawnienia roszczenia upłynie zatem w dniu 28 września 2019 roku.

Powód wywodził, że pozwany powinien był zawiadomić Prokuraturę o naruszeniu nietykalności cielesnej powoda przez funkcjonariuszy więziennych oraz zabezpieczyć materiał dowodowy w postaci nagrania z monitoringu.

W art. 304 § 1 kodeksu postępowania karnego wskazano, że każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuraturę lub Policję. Stosownie do § 2 powołanego przepisu instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuraturę lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

Zgodnie z art. 217 § 1 kodeksu karnego kto uderza człowieka lub w inny sposób narusza jego nietykalność cielesną, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Stosownie do § 3 powołanego przepisu ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego.

Mając na uwadze, że przestępstwo polegające na naruszeniu nietykalności cielesnej jest ścigane z oskarżenia prywatnego, uznać należało, że nawet gdyby to zdarzenia takiego doszło, to jednostka penitencjarna w której

do takiego zdarzenia by doszło nie miała obowiązku powiadamiania prokuratora. Treść pisma powoda, którą potraktowano jako skargę stanowiła podstawę do tego, by wszcząć procedurę wewnętrzną i skierować sprawę do rozpoznania przez Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w W., co uczyniono.

Postępowanie dowodowe nie dostarczyło jednak podstaw do tego, by twierdzić, że powód został uderzony przez funkcjonariusza Służby Więziennej. Wbrew twierdzeniom powoda, nie wniósł on w piśmie z dnia 29 kwietnia 2016 roku o zabezpieczenie dowodu z monitoringu. Podczas rozmowy z młodszym wychowawcą w dniu 29 września 2016 roku powód nie zgłosił ustnie żadnej skargi, nie poprosił o wizytę w ambulatorium, nie zgłosił obniżonego nastroju. Funkcjonariusze Służby Więziennej, którzy brali udział w przyjęciu powoda do jednostki po przetransportowaniu stanowczo zaprzeczyli, że do takiego wydarzenia doszło. Powód nie przedstawił żadnego dowodu, który mógłby potwierdzić jego wersję zdarzeń.

Wobec powyższego zarzut niezgodnego z prawem wykonywania władzy publicznej polegającego na niezawiadomieniu Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa i niezabezpieczeniu dowodu w postaci nagrania z monitoringu, uznać należało za nieudowodniony.

Ponadto, za bezpodstawny uznać należało zarzut utrudniania powodowi przez pozwanego samodzielnego zawiadomienia organów ścigania o rzekomym przestępstwie. Powód wywodził, że w dniu 04 października 2016 roku oraz 17 października 2016 roku przekazał funkcjonariuszowi korespondencję urzędową do Prokuratury Rejonowej (...) zlokalizowanej przy ul. (...) w W., której nie dostarczono. Do pozwu załączono pokwitowanie odbioru tejże korespondencji przez funkcjonariusza Działu ewidencji Aresztu Śledczego (...). W dzienniku podawczym E – Sekretarz korespondencja taka rzeczywiście nie została zarejestrowana. Nie mniej, w tych samych dniach, tj. w dniu 04 października 2016 roku oraz 17 października 2016 roku nadano korespondencję powoda m.in. do Prokuratury Rejonowej dla (...) w W.. Zgodnie z twierdzeniami pozwu powód skierował tożsamą korespondencję do Prokuratury Rejonowej dla (...), jak i Prokuratury Rejonowej dla (...), ponieważ nie wiedział, która jednostka jest właściwa do rozpoznania jego pisma.

W ocenie Sądu powód zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu (art.6 kc), nie udowodnił, iż to pozwany ponosi odpowiedzialność za niedostarczenie dwóch przesyłek pocztowych do adresatów. W ocenie Sądu, powszechną wiedzą jest, iż przesyłki pocztowe zwykle czasem nie dochodzą do adresata z winy organu pocztowego i w ocenie Sądu skoro nie można wykluczyć, iż z taką sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowym przypadku, nie można automatycznie uznać, iż to pozwany wstrzymał przekazanie przesyłek do adresatów. Zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu, te okoliczności powód winien udowodnić, bowiem okolicznościom tym pozwany zaprzeczył. Skoro zatem powód ograniczył się jedynie do twierdzeń w tym zakresie, przedmiotowe okoliczności Sąd uznał za nieudowodnione. Logicznym jest bowiem w ocenie Sądu fakt, iż skoro pozwany wydawał pokwitowanie przyjęcia korespondencji od powoda, nie miał żadnych podstaw aby ją następnie ukrywać czy wstrzymywać jej nadanie. Być może doszło do zagubienia jednej z przesyłek, nie mniej drugą z przesyłek doręczono Prokuraturze Rejonowej dla (...), zatem nie pozbawiono powoda możliwości zawiadomienia Prokuratury. W toku zeznań powód przyznał, że Prokuratura odmówiła wszczęcia śledztwa w sprawie, zatem doszło do skutecznego zawiadomienia Prokuratury.

Z uwagi na powyższe, zarzut powoda dotyczący utrudnienia przez pozwanego zawiadomienia Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa uznać należało za nieuzasadniony.

Za bezpodstawny należało uznać zarzut powoda dotyczący narażenia jego zdrowia i życia poprzez zatrudnienie przez pozwanego do wykonywania prac związanych z kontaktem z żywnością osoby chorej na gruźlicę oraz osoby zarażonej wirusem HIF i HCV. Osadzeni D. K. oraz R. K. zostali dopuszczeni do wykonywania pracy po przeprowadzeniu stosownych badań z zakresu medycyny pracy i badań sanitarno-epidemiologicznych. Osadzonego D. K. odsunięto od wykonywania pracy niezwłocznie po ujawnieniu prątków gruźliczych w badaniu

oraz przeprowadzono kontrolne badania wszystkim osobom, które mogłyby ewentualnie zostać zarażone. U żadnej z przebadanych osób, w tym u powoda nie stwierdzono prądków gruźlicy. Powód nie został zarażony także wirusem HIV i HCV. Samo przebywanie z osobą zarażoną tymi wirusami nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób. Dopiero kontakt z krwią może spowodować zarażenie. W toku postępowania powód nie wykazał, by zaistniały sytuacje bezpośredniego zagrożenia jego zdrowia i życia. Strona pozwana zapewniła, że osadzeni byli informowani o profilaktyce. Warto zauważyć poczynioną przez pozwanego uwagę, który wskazał, że nie jest możliwym zidentyfikowanie wszystkich nosicieli wirusa HIV i HCV w jednostkach penitencjarnych. Nie istnieje także żaden przepis prawny nakazujący izolację osadzonych zarażonych wirusem HIV i HCV.

W ocenie Sądu pozwany w sposób prawidłowy udowodnił zgodność z prawem swojego działania w zakresie dopuszczenia do pracy D. K. i R. K. poprzez przedłożenie orzeczeń lekarskich tychże osadzonych, na mocy których dopuszczono ich do pracy przy kontakcie z żywnością, które to dokumenty jako dokumenty wystawione na podstawie stosownych przepisów prawa stanowią dokumenty urzędowe korzystające z domniemania z art.244 kpc – czyli stanowią dowód tego co w nich zostało urzędowo zaświadczone. W sytuacji której pozwany przedstawił aktualne orzeczenia lekarskie badania przeprowadzonego do celów sanitarno-epidemiologicznych i orzeczenia wstępne w zakresie dopuszczenia do pracy osadzonych D. K. i R. K., to na pozwanym zgodnie z art.252 kpc ciążył obowiązek wykazania, iż oświadczenia zawarte w przedłożonych zaświadczeniach nie są zgodne z prawdą i okoliczności te udowodnić, czego nie uczynił.

Wobec powyższego, mając na uwadze, że zatrudnienie ww. osadzonych nastąpiło zgodnie z przepisami prawnymi a także fakt, że zarzut powoda jest jedynie hipotetyczny, tzn. powód nie został zarażony gruźlicą, wirusem HIV lub HCV zarzut narażenia życia i zdrowia powoda uznać należało za bezzasadny.

Mając na uwadze całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego, uznać należało, że powodowi nie wyrządzono szkody albowiem po stronie pozwanego brak znamion niezgodnego z prawem działania lub zaniechania działania przy wykonywaniu władzy publicznej. Powyższe oznacza, że zgłoszone w pozwie żądanie zadośćuczynienia nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wobec powyższego Sąd oddalił powództwo, o czym orzeczono jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Sąd orzekł o kosztach postępowania zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z powołanym przepisem strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Wobec oddalenia powództwa, to powoda należało uznać za stronę przegrywającą proces. Koszty postępowania w niniejszej sprawie obejmowały opłatę sądową od pozwu oraz koszty zastępstwa procesowego Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 roku o Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r., poz. 2261) koszty zastępstwa zasądzone lub przyznane Skarbowi Państwa w sprawie, w której zastępstwo Skarbu Państwa wykonuje Prokuratoria Generalna, przysługują Skarbowi Państwa - Prokuratorii Generalnej. Koszty te są egzekwowane przez Skarb Państwa - Prokuratorię Generalną na podstawie tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności wydaną na rzecz Skarbu Państwa - Prokuratorii Generalnej w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa.

Stosownie do art. 99 k.p.c. stronie reprezentowanej przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata. Na podstawie § 8 pkt 26 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800) Sąd zasądził na rzecz pozwanego kwotę 240,00 złotych tytułem wynagrodzenia dla pełnomocnika.

O powyższym Sąd orzekł jak w punkcie 2. wyroku.

Jednocześnie, mając na uwadze sytuację osobistą i majątkową powoda, w tym przede wszystkim pozbawienie go wolności, Sąd nieuiszczone koszty sądowe przejął na rachunek Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie zgodnie z 113 ust.4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

O powyższym orzeczono jak w punkcie 3. wyroku. ---

/-/ SSO Mariusz Solka

ZARZĄDZENIE

1. (...)

(...)

2. (...) (...)

/-/ SSO Mariusz Solka